

Nr 21.

Ankom till riksdagens kansli den 16 februari 1932 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överflyttande till lantförsvarets förvaltning av vissa fastigheter i Järfälla socken av Stockholms län.

(1:a avd.)

I en till riksdagen avlåten, den 29 januari 1932 dagtecknad proposition (nr 57), vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under återopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen medgiva, att i statsrådsprotokollet omförmälda, i Järfälla socken av Stockholms län* belägna, å den i ärendet återopade av distriktslantmätaren O. Bagger-Jørgensen år 1918 upprättade kartan med litt. A, B, C, D och F betecknade fastigheter må från och med den 14 mars 1932 överflyttas till lantförsvarets förvaltning, mot det att jordförmedlingsfonden i samband därmed tillgodoföres ett belopp av 16,800 kronor, att utgå av lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

Departementschefen har till berörda statsrådsprotokoll inledningsvis anført följande:

»Enligt beslut av 1907 års riksdag var syftet med den vid nämnda riksdag inrättade jordförmedlingsfonden att underlätta inköp på landsbygden eller å till stad hörande men utanför det planlagda området belägen mark av större jordområden, som kunde erhållas för billigt pris och särskilt lämpade sig att helt och hållet eller till väsentlig del utstyckas till egnahemslägenheter. Låntagare ur fonden kunde vara hushållningssällskap ävensom aktiebolag och föreningar, vilka hade till uppgift att befrämja förvärvandet av egna hem samt av Kungl. Maj:t vid prövning i varje särskilt fall funnes bereda tillräcklig trygghet för, att deras verksamhet bedreves på ett oegenlyttigt och ändamålsenligt sätt, och som hade sina bolagsordningar eller stadgar upprättade i enlighet med av Kungl. Maj:t föreskrivna grunder. För lånerörelsen fastställdes, i överensstämmelse med riksdagens beslut, genom kungörelse den 28 juni 1907 (S. F. nr 49) vissa allmänna bestämmelser, varav här må särskilt nämnas, att ansökning om statslån skulle åtföljas av handling, utvisande att sökanden inköpt eller å auktion inropat det jordområde, till vars förvärvande statslånet avsåges, eller att sökanden hade

anbud att få till visst pris och på angivna villkor inköpa området, samt att annan låntagare än hushållningssällskap skulle ställa av statskontoret godkänd säkerhet för beviljat lån, vilket skulle lyftas inom ett år från beviljandet, vid äventyr att uttaget belopp skulle anses hava återfallit till fonden.

Uti en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Stockholms län med utlåtande den 20 juni 1918 överlämnad skrivelse anhöll Järfälla egnehemsförening u. p. a. om lån ur jordförmedlingsfonden av 380,000 kronor för inköp av två i Järfälla socken av Stockholms län belägna jordområden, nämligen dels ett invid Västeråsbanan beläget område, omfattande östra delen av till egendomen Veddesta hörande ägor och bestående av 1 mantal frälse Barsbro nr 1 och frälsetorpet Lilla Björkeby nr 1 med en sammanlagd areal av omkring 72 hektar, dels ock ett invid Riddersviksbanan beläget område, avsett att avsöndras från egendomen Skälby. Nämnda båda ägoområden hade egnehemsföreningen jämlikt köpekontrakt den 28 februari 1918 förvärvat från aktiebolaget Jord och hem för en köpeskillning av 475,000 kronor.

Vid detta ärendes föredragning den 12 juli 1918 fann Kungl. Maj:t ansökningen, i vad den avsåge lån för inköp av Skälbyområdet, icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd; däremot fann Kungl. Maj:t gott att under de villkor, som stadgades i berörda kungörelse den 28 juni 1907, bevilja egnehemsföreningen ett lån från jordförmedlingsfonden av 163,840 kronor till gäldande av köpeskillningen för de förut till egendomen Veddesta hörande fastigheterna 1 mantal Barsbro nr 1 och Lilla Björkeby nr 1.

Såsom säkerhet för lånet, vilket av egnehemsföreningen lyftes i statskontoret den 16 maj 1919, godkände statskontoret inteckningar till ett belopp av 164,000 kronor i vissa delar av hemmanet Barsbro nr 1. Sedan emellertid egnehemsföreningen blivit försatt i konkurs, inropade statskontoret för skyddande av jordförmedlingsfondens rätt å exekutiv auktion den 2 maj 1923 de intecknade hemmansdelarna.»

Efter att hava redogjort för ett av arméförvaltningens fortifikationsdepartement och statskontoret uti gemensam skrivelse till Kungl. Maj:t den 30 november 1931 framställt förslag beträffande dispositionen av de ifrågasvarande, för jordförmedlingsfondens räkning inropade fastigheterna har *departementschefen* för egen del i ärendet anfört följande:

»I enlighet med myndigheternas förslag finner jag mig böra tillstyrka, att omförmälda i Järfälla socken av Stockholms län belägna, å den till ärendet hörande kartan med litt. A, B, C, D och F betecknade delar av hemmanet Barsbro nr 1 överflyttas till lantförsvaret för att förvaltas i den ordning, som gäller beträffande förvaltningen av lantförsvaret tillhörande fastigheter. Den ersättning, som i samband med överlåtelsen av fastigheterna bör tillgodokomma jordförmedlingsfonden, synes även mig lämpligen kunna bestriidas av lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål. Ersätt-

ningens storlek torde böra bestämmas till det för fastigheterna angivna värdet av 16,800 kronor, varvid emellertid förutsättes, att betalningsskyldigheten för det fastigheten litt. A åvilande ansvaret för ett avdikningslån alltjämt skall åligga jordförmedlingsfonden. Tidpunkten för lantförsvarets övertagande av fastigheternas förvaltning torde böra bestämmas till den 14 mars 1932.»

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen må medgiva, att de i statsrådsprotokollet över försvarsärenden den 29 januari 1932 omförmälda, i Järfälla socken av Stockholms län belägna, å den i ärendet åberopade av distriktslantmätaren O. Bagger-Jørgensen år 1918 upprättade kartan med litt. A, B, C, D och F betecknade fastigheter må från och med den 14 mars 1932 överflyttas till lantförsvarets förvaltning, mot det att jordförmedlingsfonden i samband därmed tillgodoföres ett belopp av 16,800 kronor, att utgå av lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.

Stockholm den 16 februari 1932.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 20.
